

KOLEKTYVINIS DARBAS

LIETUVOS KP ANYKŠČIŲ RAJONO KOMITETO IR
RAJONO LIAUDIES DEPUTATŲ TARYBOS ORGANAS

Anykščiai
1981 m.
liepos
16 d.

Ketvirtadienis
Nr. 83 (4276)

—————
Kaina 2 kap.

Eina nuo 1948 m.

Neatidėliotini bulvių priežiūros darbai

„Už tašką“ kolūkiečiai ir pirmūnai, susirūpinę išretėjusiais bulvių pasėliais, kreipėsi į mus klausdami: „Gal jas jau galima apnikti?“. Mat, ankščiau pasodinti bulvių daigai kelių birželio pabaigoje jau buvo pasiekę buitinizacijos fazę, o tuo tarpu kiti keliai atrodė nuskurdę, jau apėję susigarančiomis ir apdžiūvusiomis. Dalis bulvių visai nesudygo. Kodėl taip atsitiko? Ir ką reikėtų daryti, kad sekantysis metais turėtume gerą bulvių pasėlį.

Kolūkiečiai, pradėję auginti bulves po kelerių metų pertraukos, neturėjo savo sėk-

los. Buvo pasodintos iš ūkių ir gyventojų supirktos bulvės, kurių pasėliuose nebuvo daroma ligotų augalų atranka. Šaltą ir šlapį pavasarį prastai išbeigusių bulvių daigus pažeidė šašai, ir dalis jų nesudygo.

Šį pavasarį ūkio žemdirbiai jau įsirengė sėklinius sklypus, kuriuos užsodino veislinėmis, aukštos reproduktyvumo bulvėmis. Dabar atėjo pats laikas šiuos pasėlius apšvarinti, išrėvėti juos, dėti juose ir virusinėms ligoms sergančius (susisukusius, susigarančius ir augimu atsilikusius) augalus. Keletą metų nepašalinant li-

gotų kėrų, virusinės ligos pasėliuose plinta, nes jas išplatina amarai ir blakutės, čiulpdami ligotų ir sveikų bulvių sultis. Dėl to bulvių derlius gali sumažėti net iki 70 proc. Žydėjimo metu mažosios ir kitų veislių priežiūra. Todėl iš veislinių pasėlių pašalinkime ir jas.

Siem žemdirbiai sodino labiau, kaip kitais metais, puviniais pažeistas bulves, o birželio mėnuo ir liepos pradžia buvo lietinga. Todėl neatsitiktinai Elmininkų bandymų stoties eksperimentinio ūkio teritorijoje nebebuvo ir nepurškė bulvių pasėliuose jau liepos 10 dieną paste-

bėti maro pažeisti bulvienojai. Siekiami šių infekcijų sustabdyti. Elmininkų eksperimentinio ūkio žemdirbiai bulves pirmą kartą nupurškė buitinizacijos fazės pradžioje nauju veikliu fungicidu ridomilu. O kad skiedinys veikty efektyviau ir neplistų maro agresyviosios rasės, dėjo dar ir polikarbaciną po 2 kg į hektarą. Norėdami sunaikinti visus maro infekcijos židinius ir apipurkšti apatinius lapus, bulves purškėme traktoriais purkštuvais ir stengėmės išpurkšti ne mažiau kaip 400–600 litrų skysčio į hektarą. Ridomilas neseniai gautas mūsų respublikoje, yra pranašus tuo, kad, jeigu juo nupurškus po pusės valandos praėina lietus, tai purškimo efektyvumas nesumažėja, nes chemikalas jau būna patekęs į augalo audinius. Intervalai tarp purškimų šiuo fungicidu gali siekti 14–18 dienų. Bet paskutinį kartą bulves reikia nupurkšti kitais fungicidais: cinebu, kuprozanu ar manebu.

Gera, kad aviatoriai anksčiau nupurškė bulves prieš marą ir kituose rajono ūkiuose. Tačiau, laukuose esant maro infekcijai, jei orai bus šilti ir lietingi, ar naktys su rasomis, reikia apdoroti fungicidais ir mažesnius bulvių plotelius, kurių likutais nupurkšti buvo neįmanoma. Tais pat pasistenkime nesuvelinti ir pakartotinių purškimų.

J. Przevodskytė
Elmininkų bandymų stoties
mokslinė bendradarbė

Trečiasis semestras — Ažuozėriuose

Kiekvieną vasarą Sodinių kystės tarybiniam ūkyje trečiąjį semestrą praleidžia studentų statybiniai būriai. Studentai talkina laukuose, padeda sudoroti sodų derlių.

Si vasara — trečioji, kai Ažuozėriuose, jaukiame bendrabutyje įsikuria Vilniaus elektromechanikos technikum mokslėiviai. Siemetinis būrys „Kolegos“ antra savaitė darbuojasi ūkyje: merginos sparčiai skina prinokusius serbentus, vaikinai talkina žemdirbiams vežant šieną.

Žemdirbiai patenkinti darbščiu jaunimu, kuris čia darbuosis iki rugpjūčio mėnesio.

J. Stankus

Veteranas rikiuotėje



Dvidešimt ketvirtus metus Anykščių statybos remonto valdyboje sąžiningai darbuojasi gamybos techninio skyriaus vyresnysis inžinierius Petras Kukoraitis. Veterano kratinę puošia medaliai, įsigyti Didžiąjame Tėvynės kare, kovojant 5-osios armijos sudėtyje. Ir šiandien, nors galėtų pasinaudoti teise į už tarnautą poilsį — jis rikiuotėje. Petras ne tik geras darbuotojas, nuoširdus draugas, bet ir aktyvus visuomenininkas. Gerai išmanydamas statybininkų reikalus, dirbantis šioje įstaigoje trečių dešimtmetį, jis rašo SRV istoriją, ją iliustruoja nuotraukomis. J. Jurevičiaus nuotrauka

Vešlūs atolai — didesni išmilžiai

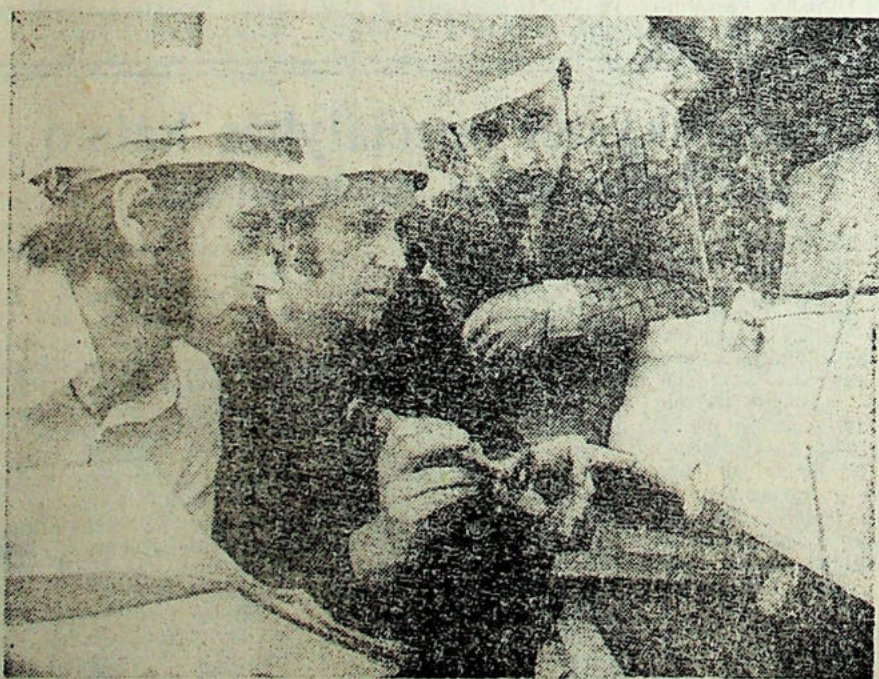
Vešliai atžėlė M. Melnikaitės kolūkiečių ganyklos, po antrojo nuganymo jas nušienavus ir patęsus azotinėmis trąšomis. Anot kolūkiečių vyr. zootechniko A. Kvaselio, šiomis dienomis nėra jokio reikalo šerti karves papildomai mišiniais, nes jos iki soties priėda atolų žolės. Ganyklų aptvarai dalijami porcijomis, panaudojant elektrines užtvarys. Ypač rūpestingai gyvulius ganykloje prižiūri kerdžius Stasys Radzevičius. Karvėms niekad netruksta vandens, nes jį laiku atveža į ganyklas mechanizatoriai Anicetas Auglys ir Povilas Brazdžionis.

Gerai sutvarkius karvių ganyką, pieno išmilžiai šios savaitės pradžioje kolūkyje buvo beveik 7 procentais didesni, negu tuo pačiu laiku pernai. Bendroji pieno gamyba per pusmetį atitinkamai padidėjo 4 procentais. Nors, lyginant su dauguma rajono ūkių, M. Melnikaitės kolūkiečiai pasiekimai pieno gamyboje yra dar kuklūs, bet pastarųjų metų bėgyje karvių bandos produktyvumas čia auga. Teigiamos įtakos tam turėjo ir kryptinga telyčių atranka, kruopšti galvijų prieauglio priežiūra. Produktiviausios karvės kolūkyje siemet yra antraver-

šės. Jų grupę prižiūrinti melžėja Janė Kavoliūnienė per pusmetį vidutiniškai iš kiekvienos primelžė po 1267 kg pieno ir tapo kolūkiečių karvių melžėjų socialistinio lenktyniavimo nugalėtoja. Antroje vietoje — Zosė Sakalauskienė, primelžusi atitinkamai po 1202 kg pieno.

Visos kolūkiečių karvės per vasarą melžiamos dviejose aikštelėse. Siemet aikštelėje sumontuotas antrasis šaldytuvai, todėl visą pieną kolūkiečiai pristato į pieninę tik atšaldytą, geros kokybės.

D. Bartkus



Kauno Antano Sniečkaus politechnikos instituto Šiaulių vakarinio fakulteto dėstytojų kolektyvas pagal uždavinius sutartis kasmet miesto mieste atlieka darbų daugiau kaip už 126 tūkstančius rublių. Graži draugystė sieja fakulteto inžinerinės statybos katedros mokslininkus ir pirmosios Šiaulių gelžbetonio konstrukcijų gamyklos kolektyvą. Šios katedros darbuotojai tiria įmonėje gaminamų gelžbetonio gaminių struktūrą, kas padeda taupyti medžiagas ir gerinti produkcijos kokybę.

NUOTRAUKA (iš kairės į dešinę) aspirantas Algimantas Rugienius, inžinerinės statybos katedros vedėjas, technikos mokslų kandidatas Ipolitas Zidonis ir pirmosios gelžbetoninių konstrukcijų gamyklos techninės kontrolės skyriaus viršininkas, mokytojas Liubomiras Lira gelžbetonio plokštės stiprumą.

A. Dilio nuotr. (ELTA)

STUDENTŲ TALKOMS PRASIDĖJUS

Jau nebe pirma diena mūsų rajone plėvėsuoja penkių studentų statybinių būrių vėliavos. Vilniaus inžinerinio statybos instituto studentai talkininkauja Anykščių kilmąjančios mechanizuotos kolonos ir Statybos ir remonto valdybos statybiniams kams. Anykščių tarpkolūkinės statybos organizacijos objektuose darbuojasi Valskybinės konservatorijos studentai. Vilniaus elektromechanikos technikum auklėtiniai skina uogų derlių Anykščių sodininkystės tarybiniam ūkyje, o „Lenino keliu“ kolūkyje talkininkauja Kauno politechnikumo mokslėivių žemdirbystės būrys.

Apie tai, kaip rajono ūkiuose, organizacijose darbuojasi studentai ir mokslėiviai, kokios gyvenimo ir buities sąlygos jiems suteikiamos, kokie uždaviniai keliami talkininkams, buvo kalbama LKP Anykščių rajono komiteto suorganizuotame pasitarime, kuriame dalyvavo ūkių ir organizacijų, priimančių talkininkus, atsakingi darbuotojai, studentų statybinių būrių vadai, medic-

nos darbuotojai, visuomeninio maitinimo atstovai. Apie uždavinius, keliamus studentų statybiniams bei žemdirbystės būriams, ūkių ir organizacijų vadovams, suteikiant talkininkams tinkamas buitines sąlygas, organizuojant maitinimą, kultūringą laisvalaikį, kalbėjo Studentų statybinių būrių Utenos zonoinio štabo komisarė G. Galvanauskaitė, LKJS Anykščių rajono komiteto pirmoji sekretorė R. Navašinskienė, Utenos teritorinio statybos tresto statybų kokybės laboratorijos vedėjas A. Fuksas. Minėtis apie pirmąsias darbo dienas rajone dalijosi Valskybinės konservatorijos, Vilniaus inžinerinio statybos instituto studentų statybinių būrių vadai A. Arlauskas, R. Jašinskas, D. Rudalevičiūtė ir kiti. Anykščių saugomųjų stoties gydytoja A. Tutkutė pasitarimo dalyvius supažindino su sanitariniais-higieniniais reikalavimais apgyvendinant studentus, organizuojant jų maitinimą, sudarant buitines sąlygas.

B. Vytaitis

Kronika

Plėsdami socialistinį lenktyniavimą, Utenos rajono melioratoriai nemaža objektų atiduoda ūkiams naudoti žymiai anksčiau numatyto laiko. Kirdėkinių tarybiniam ūkyje, Užpalių, Sudeikių ir kituose kolūkiuose šiomis dienomis melioruoti žemių plotai padidėjo daugiau

kaip puse tūkstančio hektarų. Kas trečias šio pirmąjį respublikos melioracijos statybos valdybos kolektyvo narys savo kalendoriuose jau žymi 1982-uosius metus.

Apie 600 tūkstančių klausinių virš pirmojo pusmečio plano surinkta Telšių rajono Anulėnų paukštinių kystės tarybiniam ūkyje. Viršytas taip pat ir paukštinių pardavimo valstybei planas. (ELTA)

Kad sportas nebūtų tik reginiu

TSKP XXVI suvažiavimas, tarybinio žmogaus, jo gerovės vardan užduodamas didžiulius šalies ekonominio ir socialinio vystymo uždavinius, vienuoliktajame penkmetyje plačius veiklos barus atvėrė kūno kultūrai ir sportui. „Rūpinimasis žmonių sveikata neatskiriamas nuo kūno kultūros ir sporto vystymo. Tačiau nūs visada domino ne tik sporto aukštumos, bet, visų pirma, kūno kultūros ir sporto masiškumas. Laimėjimai čia akivaizdūs. Bet vis dėlto daugumai žmonių sportas kol kas tebėra tik reginys. Tokią padėtį reikia ištaisyti. Kūno kultūra turi būti į kasdieninį plačiųjų gyventojų sluoksnių ir ypač vaikų gyvenimą“, — savo ataskaitiniame pranešime partijos XXVI suvažiavimui pažymėjo draugas L. Brežnevus.

Aple anykštėnų pastangas, siekiant kūno kultūrai ir sportui suteikti dar platesnį užmojį. „Kolektyvinio darbo“ korespondentas LAIMIS VAITONIS kalbėjosi su Anykščių rajono Kūno kultūros ir sporto komiteto pirmininku JONU PAJARSKU.

KORESPONDENTAS. Jau 18 metų vadovaujate Anykščių rajono sportinei veiklai. Atleiskite už smalsumą: kada jūs pats pirmą kartą pabandėte bendrauti su sportu, kokie ryšiai su juo išlikę šiandien?

J. PAJARSKAS. Aktyviau sportuoti pradėjau, berods, turėdamas 13 metų. Iš pradžių domėjausi lengvąja atletika, paskui paviliojo klasikinės imtynės. Pastarojoje sporto šakoje esu įvykdęs pirmojo atskyrio normatyvus. Dabar jau kuris laikas, kai ant kilimo išeinu kaip klasikininių imtynių teisėjas, esu išrinktas LTSR klasikinių ir laisvųjų imtynių federacijos prezidento atsakinguoju sekretoriumi. Užpėnai įgijau sąjunginės kategorijos teisėjo vardą. Kol kas tokio rango arbitrai Lietuvoje tesame trys, tad tenka dalyvauti daugelyje įvairiausių varžybų. Pabuvota bemaž visuose didesniuose šalies miestuose, teisėjauta stambiuose sąjunginiuose bei tarplautiniuose susitikimuose, teko išvykti ir į užsienį. Šiuo metu respublikoje startuoja XVI sąjunginė moksleivių spartakiada, kurioje taipogi teko teisėjauti, o mėnesio pabaigoje laukia išvyka į sąjunginį čempionatą Charkove.

KORESPONDENTAS. Jū-

sų klausantis, tenka prisiminti ištisus neblogus mūsų rajono imtynininkų pasiekimus... Kas dar šiandieną respublikoje garsina Anykščių rajono sportinį gyvenimą, kiek gyventojų sistemingai užsiiminėja fizine kultūra ir sportu?

J. PAJARSKAS. Imtynininkų startai nuteikia tikrai optimistiškai. Ir čia pirmiausia ačiu tariame neuilstančiam, kūrybiškai dirbančiam treneriui Eligijui Dulevičiui. Džiugu pastebėti, jog ir pastarosiose sąjunginėse moksleivių žaidynėse Lietuvos rinktinės sportinę garbę gina du Anykščių krašto pasiontiniai: kavarskietis R. Sudeikis ir J. Biliūno vidurinės mokyklos auklėtinis G. Burneika. Gražūs sportiniai pasiekimai rajono slidininkų, nemažų vilčių teikia vyrų krepšinio rinktinė. Rajono sportinį gyvenimą itin pagyvino didelio populiarumo susilaukusi sveikatos ir žvalumo olimpiada „Nuo gintarių Baltijos iki olimpinės Maskvos“, kurioje dalyvavo arti 11 tūkstančių anykštėnų. Pastarąjį momentą gerai įvertino ir Respublikos profesinių sąjungų taryboje, buvome minėti pirmaujančių respublikos rajonų gretose. Dabar vis labiau įsismagina naujas panašus renginys „13

Nemuno krašto į olimpinės aukštumas“. Nemažai nuveikta ugdant PDG ženklininkų eiles. Vien pernai šio komplekso normatyvus įvykdė 4958 rajono gyventojai. Tik visa bėda, kad dažnai būna didelių problemų su plaukymo rungties įvykdymu, nes rajone kol kas nėra jokio tam reikalui tinkančio baseino...

KORESPONDENTAS. Sakote, jog ruošiant PDG ženklininkus, bėda su plaukymu. Argi normalu, kad Kavarske esantis, sunku pasakyti prieš kiek metų pastatytas, užde-
ras plaukymo

baseinas lig šiol dėl kažkokių tai spėgų vis dar neįveikiamas rikiuotės? Ar yra koks nors planas, kad bent jau ateityje jame išvystysime plaukimo?

J. PAJARSKAS. Ką ir bekalbėti, Kavarsko baseinas visiemis mums nelyginant krislas akyje... Jo įvedimas rikiuotės neįspasakytas ilgai užtruko, tačiau atėjus, reikia manyti, išpranašaus giedrą — aukštesnės instancijos se tas klausimas jau sprendžiamas.

KORESPONDENTAS. Dar noriu pasitirauti, kokia aplamai rajone turima sportinė bazė, ką žada rytoj?

J. PAJARSKAS. Pasigirti kuo lyg ir neišeina — regis, jau likome vieninteliai respublikos rajonų tarpe, neturintys jokio padoresnio stadiono. Ir sunku šiuo klausimu pasakyti ką nors konkretnio. Matomai, dar ne vienus metus teks tenkintis tuo, ką turim šiandien. Nemažiau Anykščiams reikėtų ir šaudyklos. Šiuo metu rajone yra 10 sporto salių, kuriose galima plėtoti sportinę veiklą. Bet ir vėl — jei Anykščiuose esančios visos trys salės prie vidurinių mokyklų neretai yra perkrautos, o imtyni-

ninkai lig šiol priversti treniruotis rūsyje, tai kaimo mokyklų sporto salės neretai būna tuščios, išimtis nebent Kavarske. Pernetę mažas salių išnaudojimo koeficientas Svėdasuose, Kurkliuose...

KORESPONDENTAS. Užsiminėte apie Kurklius. Bet, kiek teko girdėti, tame miestelyje išvis merdli bet koks aktyvesnis sportinis gyvenimas. Rūpi išgirsti, kokie kolektyvai šiandien žengia sportinio sąjūdžio priekyje, kam lig šiol trūksta didesnio ryžto, o gal ir noro išvadtinti kolektyvo dirbančiuosius į sveikatos ir žvalumo trasas?

J. PAJARSKAS. Pradėsiu nuo tų, kuriais didžiaujamės.

Tai rajono vasaros spartakiados nugalėtojai „Gintaro“ kolūkie sportininkai. „Atletikos“, „Vienybės“ kolūkių, Elmininkų eksperimentinio ūkio fizikultūrininkai. Pastebimai pagyvino sportinį darbą stačkūniškiečiai, nes tas dalykas aiškiai rūpi ir ūkio direktoriui J. Janyšiui. Gerai atsižvelpiama apie švietimo darbuotojų, TSO, vyndarių, MSMV, Rajkoopsąjungos sportininkus. Deja, to nepasakysi apie jau minėtą Kurklių „Gimtosios žemės“.

„Skiemonių“, „Svylurio“ kolūkių kolektyvus. Jakiškio tarybinį ūkį, Anykščių MK kolektyvą. Visiškai užleido, palyginti dar neseniai turėtas tvirtas pozicijas, Auto-transporto įmonės sportininkai. Arba štai, ar ne paradoksas, jog didžiausia rajone Kavarsko vidurinė mokykla jau kuris laikas nebeįsengia paruošti bent vieno rajono rinktinės nario? Šiuo atveju, tiesiaiariant, pastebimai pribleso ir tos mokyklos fizinio lavinimo mokytojų entuziazmas, kartais daugiau dangstomasi pažadais ir žodžiais, negu konkrečiai dirbama...

KORESPONDENTAS. Jei jau prakalbėta apie moksleivius, tai ką galėtumėte pasakyti apie Anykščių vaikų ir jaunųjų sporto mokyklų veiklą, kokie uždaviniai jai keltami šiandien ir rytoj?

J. PAJARSKAS. Pastaruoju metu šią mokyklą lanko

261 rajono moksleivis. Jie užsiiminėja krepšinio, imtynių, stalo teniso sekcijose. Suprantama, aukšti sporto rezultatai šiandien pasiekiami bendromis talentingų atletų ir jiems talkinančių trenerių pastangomis, tad mokykloje stengiamasi vadovautis tam tikru mokomojo sportinio darbo moksliniu pagrindu. Tačiau kelyje į sporto meistriškumo viršūnes svarbiausia, kaip ir anksčiau, yra klevieno, tuo labiau jauno sportininko individualūs treniruotės, reikalaujančios didžiulio ryžto ir ištvermės, pasišventimo ir tvirtos valios pasiekti užsibrėžtą tikslą. Todėl mokyklos moksleiviams stengiamasi ugdyti ir geriausius tarybinio žmogaus dorovines savybes.

KORESPONDENTAS. Nuo kūno kultūros ir sporto vystymo neatskiriamas rūpinimasis darbo žmonių sveikata, komunistiniu jaunimo auklėjimu. Todėl sporto klausimai, be abejonės, turi būti ir ūkinių vadovų, ir Liaudies deputatų tarybų veiklos aktyviej, savąj indėlį čia turi ir privalo įnešti komjaunimo bei profsąjungų organizacijos.

J. PAJARSKAS. Ne kitaip. Simtai įvairiausio amžiaus, įvairių profesijų žmonių pažįsta gaivų kūno kultūros ir sporto poveikį, stiprina sveikatą, kaupia jėgas darbui. Masiškumas yra ir sporto meistriškumo pagrindu pagrindas. Šiandien respublikoje akcentuojama būtinybė pasiekti, kad visos kūno kultūros ir sporto plėtotės problemos ir pagrindiniai jų sprendimo keliai atsispindėtų kiekvieno kolektyvo socialinio vystymo planuose.

Na, o jeigu kalbėtume apie sporto gyvasties pulsą atskirose rajono anylinkėse, tai bene stipriausiai jis jaučiamas Anykščiu, Debeikių ir Svėdasų anylinkėse, kur vietos LDT vykdomiesiems komitetams vadovauja D. Adomaitienė, J. Silinis, S. Giedraitis. Džiugina pastebimai suaktyvėjęs Kavarsko miesto sportinis gyvenimas, kur vėlgi geru žodžiu norisi paminėti vietinės Tarybos bei jos pirmininko V. Bartkaus grąžias pastangas į sportą įtraukti kuo daugiau gyventojų. Gražu ir sektina dėmesingumą rajono sportinio gyvenimo plėtoje rodo ir kai kurių gamybinių kolektyvų

vadovai. Didelį at „Atžalyno“ kolūkiškame pirminkui Antanuiybus kurio rūpesčio dėka šul, LTSR futbolo čempionatą ilgus pertraukus vėl o me žaidžiančius Kav „Atžalyno“ futbolininkus, fų iš vyno pramonės gabi nio susivienijimo „Any, čių vynos dėmesio nestoka ja ir Anykščių „Anykštos“ futbolininkų vienuolike.

KORESPONDENTAS. Kaip žinome, praelyje VII LTSR vasaros spartakiadoje anykštėnų startai bendrojoje įskaitoje buvo įvertinti 13 vieta, o paskutiniojoje LTSR žiemos spartakiadoje tarp 44 rajonų komandų mūsiškiai buvo antri (pirmoji vieta atiteko Ignalinciams). Lalk-raščio skaitlytojams rūpi žinoti, kokie šiandieną sporto treneriai, visuomenininkai, atskiri sportininkai žengia pirmosiose masinės kūno kultūros ir sporto propaguotojų gretose?

J. PAJARSKAS. Pamlinėsiu keletą. Džiaugiamės rajone turį LTSR nusipelnusį krepšinio trenerį P. Kugį, jaunųjų imtynininkų auklėtoją E. Dulevičių, visuomeninį šachmatų trenerį J. Bilelauską. Kūrybingai dirba dauguma rajono mokyklų fizinio lavinimo pedagogų, tarp kurių išskirčiau P. Kulikauską, P. Zarskų, A. Dūmanienę, A. Gražį. Joks sportinis gyvenimas neišsivaduojamas be A. Dzenecvičiaus, A. Jakučio, J. Zilio, A. Palevičiaus, rajono sportui nemažai nusipelnusių krepšinio R. Kalkevičiaus, imtynininko S. Bradausko. Norisi pasidžiaugti, kad anykštėnų sportinę garbę šiandien gina trys kandidatai į TSRS sporto meistrus. Tai neuilstantis veteranas slidininkas B. Bakula, stalo tenisininkas G. Mačulis, daugkartinė respublikos PDG daugiakovės čempionė S. Bulotaitė. Gražiai brydė rajono sportinio gyvenimo biografijoje šiandien taip pat palieka ne vėžiečio J. Rlaubos, elminniečio A. Bartulio, „Gintaro“ kolūkie atstovo V. Stičūno bei daugelio kitų sporto mylėtojų startai.

Sportas Anykščių rajone mėgstamas. Padarykime viską, kad naujiems šimtams žmonių jis būtų ne tik reglinys, bet ir nuolatinis talkininkas kasdieniniame gyvenime. Poreikis sportuoti teltampa bendru visiems.

Gyvininkystės specialybės kaimo proftechninėse mokyklose

Industrializuojant gyvininkystę, ją specializuojant ir koncentruojant, atsirado visiškai naujos specialybės, iš esmės keičiasi senųjų tradicinių gyvininkystės specialybių turinys. Pavyzdžiui, iš esmės pasikeitė melžėjų darbas. Jei anksčiau melžėjas dirbo visus karvių šėrimo darbus, tai dabar jai liko melžimas ir koncentratų išdalijimas. Melžėja tapo mechanizuoto melžimo meistre. Jos darbas lengvesnis ir našesnis, tačiau reikalavimai didesni.

Kol fermos buvo mažai mechanizuotos, gyvininkystės specialybei įsigyti užteko gamybinio instruktazo arba trumpalaikių kursų. Kitokia padėtis dabar, kai pramonė patiekia kaimui daug ir sudėtingų mechanizmų. Jiems prižiūrėti ir našiai eksploatuoti reikia daug įvairių žinių. Įgyti šiuolaikines gyvininkystės specialybes tikslingiausia kaimo profesinėse technikos mokyklose. Ir neat-sitiktinai visos mokyklos, rengiančios kadrus gyvininkystei, jau peršvarkytos į

vidurines. Dabar kokią gyvininkystės specialybę žmogus bepasirinktų, per trejus mokymosi metus įgys ir profesiją, ir vidurinį išsilavinimą. Valstybė teikia pilnutinį išlaikymą: maitinimą, aprangą, apavą, bendrabutį, moka stipendiją.

1981–1982 mokslo metams priimama į septynias gyvininkystės specialybes: mechanizuoto melžimo meistry, kaulininkystės kompleksų operatorių, pieninės (mėsinės) gyvininkystės, karvių bandos priežiūros operatorių, pašarų ruošimo ir išdalijimo operatorių, gyvininkystės fermų mechanizatorių bei kitas.

Nuo rugsėjo 1 d. buvusių tarybinių ūkių-technikumų bazėje steigiamos dvi naujos profesinės technikos mokyklos — Kudirkos Naumieskyje ir Tytuvėnuose. Greta kitų specialybių, Kudirkos Naumieskyje bus rengiami būsimeji mechanizuoto melžimo meistrai ir gyvininkystės fermų mechanizatoriai, Tytuvėnuose — pieninės (mėsinės) gyvininkystės, kar-

vių bandos priežiūros operatoriai.

Artėjantiems mokslo metams būdinga tai, kad žymiai padidinas moksleivių, priimanų į gyvininkystės specialybes, skaičius. Pirmą kartą paskelbtas priėmimas į gyvininkystės specialybes Veprių, Raseinių, Varnių, Vilkaviškio, Varenos, Krelingos ir Švenčionių kaimo profesinės technikos mokyklose. Gyvininkystės specialistų rengs 21 iš 28 tokių mokyklų.

Tarybų Lietuva — intensyviai vystomo pieno ūkio respublika. Todėl labai svarbu turėti kvalifikuotus mechanizuoto melžimo meistrus kadrus. Ateinančiais mokslo metais šią specialybę galima bus įsigyti Slapaberžės, Aukštadvario, Pajūrio, Zelmelio, Raseinių, Varnių, Varenos, Kudirkos Naumiesčio vidurinėse kaimo profesinėse technikos mokyklose.

Vytautas Skebas
Žemės ūkio ekonomikos
instituto mokslinis
bendradarbis
(ELTA)



Daugiau kaip tris milijonus 700 tūkstančių gigakalorijų šiluminės energijos kasmet pagamina Kauno šiluminiai tinklai, aprūpindami ja Kauną ir Jonavą. Kūrybiškai spręsdami geresnio galingumų panaudojimo galimybes, įmonės racionalizatoriai

praėjusiame penkmetyje sutaupė apie 639 tūkstančius rublių. Sudarytas naujas šilumos kokybinio ir kiekybinio reguliavimo grafikas.

Sprendžiant šiuos ir kitus aktualius klausimus, daug prisideda įmonės profsąjungos komitetas, jo įvairios komisijos. Ypač

tingas dėmesys skiriamas socialistinio lenktyniavimo organizavimui, jo viešumui, pirmųjų pagerbi-

mui. Geriausiems darbuotojams pirmiesiems skiriamai kelialapiai į gamyklos poilsio bazę, pastatytą Baltijos pajūryje. Daugelis išvyksta į jdomias keliones po Tarybų šalį. Sešiasdešimčiai darbuotojų skirti sklypai kolektyviniame sode.

NUOTRAUJOJE: energetikos muziejuje, kuris įkurtas įmonėje.

V. Gulevičiaus (ELTA) nuotr.

**KOLEKTYVINIS
DARBAS**

VAIKAI NEPILNOJE ŠEIMOJE

Šeima yra pirmoji aplinka, kurioje vaikai auga, bręsta, vystosi, kurioje formuojasi vaiko charakteris, polinkiai, jo moralinės savybės. Visiems yra aišku, koks didžiulis ir niekuo nepakeičiamas yra šeimos vaidmuo žmogaus gyvenime. Didžiulis vaidmuo geros, tvirtos šeimos, teigiamai, sutartinai auklėjančios vaikus. Tik dariniai ir patvari šeima išugdo gerą jaunąją kartą.

Yra sakoma, kad šeima — asmenybės lopšys, šeima — kartu mokymai. Kiekviena šeima — atskiras pasaulis, atskiras gyvenimas. Ji lemia ne tik šeimos narių tarpusavio santykius, bet ir tėvo bei motinos mokėjimas derinti savo nuomonę ir taktiką, auklėjančių vaikus. Tikroji meilė vaikams neįmanoma be protingai panaudojamo tėvo griežtumo ir taip reikalingo motinos švelnumo. Vaikai — šeimos gyvenimo atspindys. Neretai jie pasisavina tiek motinos, tiek tėvo individualias savybes, išsiugdo tėvų tarpusavio santykių bei šeimos atmosferos bruožus.

„Didžiulę įtaką mums turėjo motina, suderinusi savo geriausios motinos pedagogės bruožus: begalinę meilę vaikams, prolą, organizuotumą, gyvenimo džiaugsmą, valios ir jėgos stiprybę“. „Tėvas mums buvo autoritetas, kultūringumo, išsilavinimo, jausmų kilnumo, sąžiningumo pavyzdys“. Taip apie tėvus Mariją Aleksandrovą ir Ilją Nikolajevičių Uljanovus rašė vaikai.

Šeima ir yra: tėvai, vaikai, kai kuriose — ir seneliai. Toks jau gyvenimo dėsni, kad vaikai nori turėti abu tėvus. Kiekvienas jų papildo vaiko gyvenimą. Vaikas, gyvenamas su vienu iš tėvų, negauna to, ką jis gali gauti pilnoje šeimoje.

Pedagogus jaudina skrybys, nes jos visais atvejais paliečia vaikus. Juk skrybys neįvyksta staiga ir savaime. Jos yra tik tėvų blogų tarpusavio santykių pasekmė. Dar iki skrybų vaikai dažniausiai būna tėvų nesantikos liudininkais. O vaikus visada neigiamai veikia bloga aplinka šeimoje. Tokiose šeimose paprastai vienas kito negerbia, įžeidinėja ir dažniau tai vienas kitą nori sumenkinti vaikų akys. V. Suchomlinskis teigia: „Puikūs vaikai išauga tose šeimose,

kur motina ir tėvas iš tikrųjų myli vienas kitą ir drauge myli ir gerbia žmones. Tokio vaiko sieloje taika ir ramybė, jis dvasiškai pakankamai sveikas, nuoširdžiai tikisi gėriu, tiki žmogaus gerumu“.

Kasdieninis gyvenimas akivaizdžiai rodo, kad „sunkių, nepaisančių gyvenimo normų, linkusių į nusikaltimus vaikų kelis kartus daugiau būna tose šeimose, kur nuolat riejamas, kur tvyro slogi atmosfera. Šiandien visiems aišku, kad tėvų nesantika šeimoje, juo labiau skrybys daro didžiulę žalą vaikams. Juk jiems reikalingi abu tėvai, abiejų tėvų meilė ir bendravimas su jais. Kai vieno jų nėra, kitas neatstos vaikui nesanties.

Tėvai skiriasi, pasidalina daiktus: vienam butas, kitam mašina, kaip daiktus kartais pasidalina ir vaikus: vienam sūnus, kitam duktė. O vaikai nori gyventi drauge, nori turėti abu tėvus. Tik jų neatsiklausima. O kokia vaikų nuomonė, ką jie išgyvena?

Mergaitė labai mylėjo tėvą. Bet tėvas paėmė sūnų. Motina nenorėjo, kad tėvas lankytųsi namuose, draudė ir mergaitė susitikinėti su juo. Tėvas gimimo dieną ateina mergaitės pasveikinti į mokyklą, duktė, nuteikta motinos, pasislenčia, nors labai norėtų nabūti su tėčiu. Mergaitė tėvų skrybas labai pergyveno. Jai buvo didžiausia trauma. Buvusi paklusni, gera, pradėjo nebeklausyti motinos, blogiau mokytis. Paaukus, atitolusi nuo tėvų, draugystės pradėjo ieškoti bendraamžių ir už ją vresniu tarpe. Pakėgo iš namų.

Motina, visai atplėšusi mergaitę nuo tėvo, viena nesugebėjo padėti jai pergyventi psichinės traumas ir teisingai ją nuteikti.

„Man labai reikia tėvelio, — pasakoja kita mergaitė. Aš buvau maža, kai tėtis išėjo, bet daug ką prisimenu. Kaip būdavo gera, kai jis mane nešiodavo ant pečių. Dabar aš jo jau seniai nemačiau, nes jis kažkur tėvažiavęs. O norėčiau, kad jis ateitų pas mus“.

„Aš visada pavydžiu savo draugelį, — pasakoja dar viena mokinė. — kai ji su tėčiu ir mama sėda į mašiną ir išvažiuoja, o aš pasiliku kieme žaisti. Mes irgi: tėtis, mama, broliukas ir aš, visi važiuodavom drauge. Bet dabar tėtis išėjo, paėmė ma-

šiną, su kažkuo tai važinėja“.

„Buvo kartą atėjęs tėtis, atnešė mums dovanų. Mes buvome labai patenkinti, bet mums būtų buvę geriau, jei tėtis būtų pasilikęs su mumis. Išėjo, pamiršom mes dovanas, nebuvo mums jos mielos“. — pasakoja nusiminusi mergaitė.

Vaikai ilgisi tėvų. Jie nori, kad abu tėvai būtų kartu, kad būtų taip, kaip yra buvę anksčiau. Mergaitės daugiau prisirišusios prie motinos, sūnūs įvairiais rūpesčiais taip pat dažniausia dalinasi su mama, jei jam ką skauda, ko nors reikia, jis dažniausiai kreipiasi į mamą. Galbūt todėl, kad motina iš mažens daugiau bendrauja su vaikais. Bet niekada motina neatstos sūniui tėvo. Jiems trūksta tėvo, kaip vyro, kuriam galėtų padėti taisyti motociklą, su kurluo galėtų važiuoti meškerti, daug yra klausimų, kuriais galima būtų pakalbėti tik su tėčiu, mama visko nesuprantanti.

Nenagrinesiu skrybų priežastį, kuris iš sutuoktinių kaltesnis. (Paprastai vienpusės kaltės nebūna, dažniausiai abu būna kažkuo tai kalti), bet vis tik tėvas skirdamas per daug lengvai palieka savo sūnų, visą jo auklėjamą uždėdamas motinai. O ką toks vyras, kaip tėvas, duos sūniui, kokius įskiepyt jam būsimo tėvo bruožus?

Neretai tėvas, palikęs šeimą, ramiausiai aiškina, kad sūnus gyvenas pas motiną, o jis mokas jiems alimentus. Tarytum mokami alimentai — tai jau ir atlikta tėvo pareiga.

Vienas berniukas savo tėvą matydavo dažnai. Tėvas taip pat sūnaus nesišalinio. Sūniui tėvo nepaprastai reikėjo, su kokia meile jis kalbėdavo apie tėvą. Tėvai susitaikė, kiek džiaugsmo buvo sūniui. Atrodytu, kad sūnaus prisirišimas prie tėvo vėl jį atvedė į šeimą.

nukeltai 4 pusl.

Ugdykime tobulą žmogų

Vaikas — pats trapiusias daigelis gamtoje. Jam vienodai kenksmingi visi kraštutiniai: besaikė meilė ar visiškai nepriežiūra, nuolatiniai barniai, nurodinėjimai arba visai nekontroliuojama laisvė. Vaikui, kaip augalui, reikia normalių augimo ir brendimo sąlygų. Deja, ne visi mūsų mažyliai tokias sąlygas turi.

Dažnai tenka girdėti sakančią:

— Visus vaikus auklėjau vienodai. Tai kodėl Vita užaugo švelni, paslaugi, o Julius grubus, stačiokiškas, tingyns?

Cia ir yra mūsų didžiausia klaida. Juk kiekvienas vaikas turi skirtingą charakterį, tai jį ir auklėti reikia skirtingai. Turbūt niekas nesuabejos, kad agurkus ir rūgštus, kopūstus ir kukurūzus, cukrinius runkelius ir avižas negalima auginti vienodai. Šioms kultūroms reikalingas skirtingas dirvožemis, skirtinga priežiūra. Ir nevykusi eksperimentuoti niekas nedrįsta. O su vaikais — išdrįstamel! Bet vaikas — tai ne augalas.

Ne sykį teko matyti, kaip berniukai erzina mergaites, o šios atsikerta, kaip berniukai, o kartais mergaitės laipioja į medžius, šokinėja per tvoras. Ar būtina suaugusiems visada kištis į vaikų žaidimus ir tarpusavio santykius, spresti netei mentikliaus gincus? Aišku, kad ne. Bet ar kiekvienas sugebam išsilaikyti nepabarę? Vaikų pasauliui yra savi įstatymai. Tad kodėl mes kiekvieną kartą brukame jiems suaugusių bendravimo normas. Žinoma, jeigu vaikų žaidimai įgautų pavojingą kryptį, be sudrausminimo apsieiti negalima. Tik prižiūrėti, neįsikišti, kad vaikui reikėtų jį medži isikarti, ir per tvorą peršokti, ir į skardį įlįti. Svarbiausia tėvus turi dominti, kaip vaikų santykiuose atsiskleidžia teigiamos ir neigiamos jų savybės, polinkiai, interesai. Tas žinojimas padės mums įsiskverbti į vaiko vidinį pasaulį ir nepasistebimai valdauti jų vystymuisi, taisyti

neigiamus charakterio bruožus.

Retai kada šeimoje praktikuojami kiekvieno nario pasipasakojimai apie save. O tai gali būti veiksminga priemonė auklėjant vaikus. Tik reikia, kad tokie pasipasakojimai taptų šeimos tradicijomis. Tėvai, žinodami vaiko nusizengimą, privalo kantriai laukti, ar jis prisipažins, ar nutylės, ar stengsis nuslėpti, ar tyčia pamirš. O gal neteiks tam reikšmės? Neretia skubėti vaiką apkaltinti ar nubauti. Būtinyje išsiaiškinti, ar jis pergyvena dėl netinkamo elgesio ir leisti jam išgyventi, atsvarstyti savo poelgi. Greitai nubausdami, mes susilpninam bręstantį saviuoklos procesą.

Prisimenu, kartą parėjau iš darbo labai susierzinusi. Sūnų radau su draugais bespardanti kamuoli: tebevilki mokyklinę uniformą, nepersirengęs, kelnės perplėštos. Nesusivaldžiau, prie draugu nusukau ausį, smarkiai išbariau. Vaikas dėl to labai pergyveno. Net šilandien girdžiu jo skausmingą balsą:

— Mamyle, aš užmiršau. Daugiau taip nedarysiu!

Po šio įvykio reikėjo daug pastangų, kad mūsų santykiai vėl taptų draugiški. O tereikėjo paprasčiausio susivaldymo.

Tėvai turi nuolat stebėti, kaip vaikai elgiasi darbe, kaip bendrauja su jaunesniais ir vyresniais už save. Jeigu vaikas, nuėjęs į talką, bulve išspraudžia į žemę, kad nereikėtų pakelti, jeigu dirbdamas mokyklos darže arba sode, prisikiša pilnas kišenės vaisių bei daržovių, tai jau rimtas perspėjimas tėvams, mokytojams. Matyt, kažkas pražingsnėta. O kaip pavadinti tokios motinos elgesį, kuri pati stumia vaiką šiuo negeru keliu?

Prisimenu, kartą teko susitikti motina, tempiančią iš fermos maišą miltų. Jai padėjo dešimtmelis sūnus ir trylikmėlė duktė. Mane pamatę, vaikai pasislėpė už tvarto. Motina net nebandė

slėptis. Užklausta, kodėl ji taip daro, nustebo, kad aš kišuosiu į jos asmeninį reikalą.

— Juk aš dirbu fermos vedėja, tai kodėl negaliu parsinešti niaišo miltų, — atkirto ji mano priekaištą.

Šiai moteriai nesugebėjau įrodyti, kad ji daro dvigubą nusikaltimą: vagia visuomeninį turtą ir į neteisingą kelią slumia savo vaikus. Ne nuostabu, kad jos sūnus dažnai apkraustydavo mokinių kišenes, vogdavo cigaretes iš parduotuvės.

Vaikams pasukus klystkeliais, tėvai stebisi: „Iš kur jie to išmoko? Juk mes nemokėme blogo elgesio“. Tokiais atvejais norisi paklausti: „O gera daryti ar mokėti? Ar mokėti vaikus padėti kaimeynystėje gyvenančiai senelei, ar pasislūlėti atnešti jai vandens, parnešti iš parduotuvės duonos, nupirkti vaistų, panešėti krepšį arba užleisti vietą autobuse, ar mokėti vaikus pasidalinti su draugu saldainiais, riešteiniais, apginti mažylį nuo skriaudėjų?“. Į šiuos klausimus kai kurie neturėtų ką atsakyti. Matyt, ne visi dar suvokia, kad vaikai blogai elgiasi ne todėl, kad mes mokome juos blogio, o todėl, kad nemokame gėrio.

Gėrį vaiko širdyje reikia sėti ankstyvoje vaikystėje, iki trijų metų. Pedagogai nurodo, kad tokio amžiaus vaikai yra imliausi. O tėveliai dažnai 7—10 metų vaiką laiko dar mažyliu ir galvoja, kad užaugęs taps protingesnis.

Auginant žmogų, reikia turėti daug pedagoginių ir psichologinių žinių. Literatūros yra pakankamai. Tik nepatingėkim paskaityti „Tarybinę moterį“, „Šeimą“, šiai temai skirtus straipsnius laikraščiuose, nors retkarčiais užsukime į biblioteką. Paskaičius gims naujų minčių, ir daugelis vaikų auklėjimo problemų nušvis visai kitoje šviesoje.

M. Sablevičienė
Zaliosios aštuonmetės mokyklos direktorė

KAI ATEINA JAUNAS SPECIALISTAS

1981 m. balandžio 16 d. „Kolektyviniame darbe“ perskačiau mokytojo J. Danilavičiaus straipsnį „Neslopinkime jauno žmogaus aktyvumą“. Ten išdėstytos mintys man patiko. Straipsnyje keliama labai aktualūs ir gyvenimiški dalykai. Aš norėčiau šias mintis pratęsti ir papildyti iš gyvenimo praktikos.

Paskutiniu laiku daug rašoma ir kalbama apie jaunimo globotojus. Bet ar kartais nepasitaiko taip, kaip sako patarlė, kad iš šiaudų vežimą priskaldo. Vienoje įmonėje buvo globotojų posėdis, o šiam įvykiui pažymėti — sudėtinis išgėrimas. Kas bus, jei tokių papročių globotojai ateityje mokys jaunus darbuotojus — savo globotinius? Deja, dar taip pasitaiko.

Iš įvairių mokyklų ateina dirbti į įstaigas, įmones drausmingų ir neblogai paruoštų jaunuolių ir merginų, įvairių specialistų. Pažiūrėkime, kaip jiems sekasi naujame kelyje. Ne kiekvienas jų reikalingas, kad kas juos vestų už rankos tolimesnio

gyvenimo ir darbo keliu.

Štai jauna mergina baigė mokslą, gavo diplomą ir nuvyko dirbti į paskyrimo vietą. Cia ji buvo sutikta labai šaltai ir abejingai. Negavo jokio bendrabučio. Net ir ateityje nesimatė perspektyvos gauti gyvenamą plotą. Gavo etatą su mažiausiu atlyginimu ir nemaloniausiu darbu. Bet ši mergina nepalūžo. Nurišusi pirmąją kartelį ašarą, ėmėsi darbo. Gyventi kambarėly gavo, nors už jį mokėjo nemažą dalį savo pajamų. Todėl ir mokslą baigus, reikėjo tėvų materialinės paramos. Buvo ir kitokių nemalonumų. Tačiau darbe stengėsi viską atlikti sąžiningai, gerai. Juk ir mokėsi visą laiką gerai ir darbo nebijojo. Kiekviena dieną padarydavo kažką naudingą. Vadovu tai buvo pastebėta ir jauna specialistė gamviniame pasitarime buvo pagirta ir iškelta pavyzdžiui kitiems. Gana greitai buvo apdovanota darbo žymūno ženkleliu. Tai nepaėjo be priešiškos hendoradbių reakcijos. Kai kurie senesni darbuotojai jai pradėjo priekaiš-

tauti, kad nori kažkokį perverimą darbavietėje padaryti ir visus priversti taip lankytis. Sis smūgis buvo stiprus ir gniuždantis. Jaunoji specialistė pradėjo prisitaikyti prie aplinkos ir kitų darbo. Taip žlugo energija ir geri norai. Pagaliau, ji nusprendė vėl stoti mokyti kitos specialybės, turėdama viltį, kad suras geresnes buitines sąlygas ir sveikesnę aplinką kitame kolektyve.

O štai kitas pavyzdys. Į vieną ūkį atvyko jaunas specialistas. Vaikinas švelnus, mandagus, visad besišypsantis ir paslaugus. Pateko į aplinką, kur kiti darbo draugai kalbėjo ir vadovavo pakeltu tonu, kai kada savo žodžius net keiksmazodžiais pagražindami. Kai jį šį jauną specialistą pribildavo jam neįprastu tonu, tai jis kartais rauda, kartais bala, bet tvlėjo. Iš vyresnių darbo draugu teko visko išmokti, nes kitos išeities nebuvo, kaip tik prisitaikyti prie bendro darbo stiliaus, pasimokyti „patirties“ iš seniau dirbančių. Jei kada nors gyvenime šis jaunas specialis-

tas iškilis iki vadovo kėdės, gal jis šį tą ir sugebės savarankiškai tvarkyti, kai ką pakeisti ir patobulinti, o būdamas aplinių darbuotoju, buvo aplinkybių verčiamas prisitaikyti.

Gyvenime ne taip viskas sklandžiai einasi. Visose srityse pasitaiko sunkumų, nesklaidumų ir trūkumų, ir juos pašalinti nėra lengva. Blogis daug greičiau įsigali, negu ji gali nugalėti, kartais giliai suleidžia šaknis ir išbujoja. Panašią situaciją, kaip čia aprašytą, gal sutinka nemaža dalis jaunų specialistų. Būty idomu, jei jie patys drąsiai ir atviri pakalbėtų spaudoje.

Kiekvieno ilgamečio darbuotojo moralinė pareiga — padėti naujam darbuotojui, kuris dirba šalia, be papildomų kalbų, siekimo, kad už tai jį aukštintų, padėti be posėdžiavimo ir protokolų rašymo. Popierinė parama niekam nenaudinga. O pasitaiko ir taip, kad darbo rezultatai dažnai vertinami pagal prirašytų popierių kiekį.

A. Grilė



Gražūs mano balionėliai.

Vyt. Bagdono nuotr.

VAIKAI NEPILNOJE ŠEIMOJE

Atkeltai iš spust

Vaikai labai pergyvena tėvų skyrbybas. Iš vaiko elgesio galima jausti, kad šeimoje negerai. Vaikai pasikeičia, pasidaro irzlūs, nusi-

Tėvo reikla ir mažiems, ir jau užaugusiems. Darželinukas dar daug ko nesupranta. Viską jis supras vėliau. Dabar jis samprotauja: tėtis nebeatina jo parsivesti, nes jis išėjęs kitur. Anksčiau iš darželio jį paimdavo tai vienas, tai kitas iš tėvų, o dabar, kai mama negali, jo paimti ateina teta, mamos draugė. Jam geriau būtų, kad ateitų iš darželio parsivesti tėtis.

Vaikai neretai slepia nuo draugų, kad tėvas juos paliko. Aiškina, kad jis išvažiavęs, greit atvažiuosias.

O vienas sūnus, kuris tėvo nematė 13 metų, gyvena visą laiką su motina ir močiute, įstojęs į institutą, ten nasašė, kad jo tėvas kolūkio pirmininkas. Negalėjęs pasakyti, kad tėvas paliko invalidę motiną, kurią sūnus jau daug metų kilnoja, nešioja. Paskui jis atrado sau tėvą uošvio asmenyje. Nepaprastai jį mylėjo ir gerbė, ir, kai uošvis staiga mirė, jam buvo didžiausia trauma.

Vaikai ligai tėvo, nori su juo bendrauti. Jų motina nenuteikia vaikų prieš tėvą. Šiuo atvečiu žmonėms buvo didelis smūgis, kai jį invalidę su 5 metų sūnumi paliko vyras, bet sūnui apie tėvą kalbėdavo tik teigiamai.

Septyniolikmetės mergaitės nuomone, tegul tėvai barasi, tegul nesugyvena, bet, kad būtų kartu. Tėvas išėjo, kai ji buvo maža, jo ilgėjosi visą laiką. „O kaip aš norėčiau dabar pereiti su tėvu per miestą, kai aš jau išaugau“ — pareiškia ji.

Tačiau nemažai vaikų pasisako, kad nenorį, jog tėvas sugrįžtų, jo visai nepasileista, nes motina ir močiutė pasakojančios, kad jis labai blogas. Į vaikų sąmonę jau

jaugo blogo tėvo paveikslas, nors ne visada pagrįstai ir teisingai. Paprasčiausiai, norint pasirodyti, kad tik ji — mama gera.

Yra vaikų, kurie kalba, jog nenorį, kad tėvas sugrįžtų, nes jis labai gerdavęs, mušdavęs motiną, piktas būdavęs jiems, nei išvydavęs iš namų.

Mergaitė pasakoja, kad ji norėtų, jog tėvelis būtų kartu, bet atėjo pas juos girtas ir vaikų prašęs pinigų. Jai pasidarė baisu. Vaikai ilgisi gero tėvo, girtuoklio ir mušėikos jį nemori.

Tėvų skyrbybos kartais išugdo vaikus egoistais. Jau išaugusi mergaitė samprotauja, kad tėvų išsiskyrimas jai esąs naudingas. Važiavo ją pas vieną, paskui pas kitą, abu duoda pinigų ir stengiasi kiekvienas jį pasirodyti dosnesniu dukrai. O tėvų šeimos išsiskyrimas jai nieko nereikia, ji turinti draugų kolektyvą. Svarbiausia esą gerai gyventi materialiai.

Neturėdami greta savo tėvo, vaikai ieško jo kito asmenyje.

Berniukas savo tėvo prisimena, jis buvo 3 metų, kai tėvas išėjo iš namų. Labai norėjo turėti patėvį, kad jis jam atstotų tėvą. O kiti dar būdami maži ir gyvendami su seneliais, patys pasirinko senelį už tėvą. Girdi: „Būk mano tėveli“.

Vaikai ne visada kreipia dėmesį į tai, su kuo jo tėvas gyvena, svarbu, kad jis gali su sūnumi bendrauti.

Seštokas, gyvenamas su motina, susidraugavo su tėvo antros žmonos sūnumi. Abu eina į čiuožyklą, abu dažnai būna pas tėvą. Žinoma, antroji žmona jį priima, kaip ir savo sūnų. Tik keista, kad klasės vadovai sakosi, jog jo tėvas išvažiavęs ir apie jį nieko nežinąs.

Visais atvejais vaikams reikia tėvo, gero, juos mylinčio žmogaus.

Retas atvejis, kad šeimai išsiskyrus, mergaitė paliktą prie tėvo. Tėvas labai rūpinasi, atidus jai, bet jaučia,

kad mergaitė trūksta motiniškos šilumos. Ji skiriasi nuo klasės mergaičių. Abejinga viskam, gruboka, mėgstama pameluoti. Mergaitė veikė tėvų nesantaika iki skyrbybų. Motina kartais ateina į mokyklą susitikti su dukra, bet ši motiną sutinka abejingai. Kartais per pamokas susimąsčiusi žiūri į vieną tašką, pašaukta net krūpleli. Ji ypač jaučiasi nuskriausta.

Kai klasėje vyksta pokalbis apie tėvelius, paprastai vaikai, neturintys vieno jų, pasidaro liūdni, kai kurių akys ašaros. Gyvenime daug nelaimių, miršta, žūsta tėvai, palikdami vaikus našlaičiais, yra vienišų motinų vaikai. Bet blogai sugyvendami ir skirdamiesi tėvai patys, savo noru padaro vaikus nelaimingais. Jie paprastai rokoja vienas kito kaltes, kiekvienas turėdamas savo poziciją, galvodamas tikrai apie save, o ne apie vaikus.

Kavarsko medžiotojai — miško faunai

Viena iš kilniausių žmogaus priedermių — mylėti ir saugoti gyvąją gamtą, reikalui iškilus, laiku išlieti pagalbos ranką nuo „baltojo bado“ alkstančiai miško faunai. O tiems, kurie susibūre į medžiotojų gretas, šioji priedermė kartu ir savotiškas įpareigojimas. „Kas nesirūpina miško gyvūnija, tas nemedžioja“, — toks šandien vienas iš medžiotojų įstatymų.

Gausiausiame Anykščių rajone Kavarsko medžiotojų būrelis (turi 54 narius) jau vidurvasaryje susirūpina pašarų žvėreliams ruošia. Kad šį uždavinį išsprendus kuo sklandžiau, būrelis vadovas, „Atžalyno“ kolūkio valdybos pirmininkas Antanas Žibutis vietas medžiotojams pasiūlė šieno pasigaminio ūkio lankose, o kad nelikus skolinieams atžalvniecams — kiekvienam būrelio nariui po vie-

lįmus tarybinius pedagogus A. Makarenką ir tikinėjus tėvus: „Visada atsiminkite, jūs pagimdėte ir auklėjate sūnų ar dukterį ne tik savo tėviškam džiaugsmui. Jūsų šeimoje ir jūsų vadovaujamas auga būsimasis pilietis, būsimasis veikėjas ir būsimas kovotojas“.

Neretai ir mokytojas turėtų vaikui atstoti tėvą, motiną. Kartais vaikas būna atžarus, nepaklusnus. Turėtų me stengtis suprasti, kas jį slegia. Gal jam reikia patarimo, o gal ir pelies, į kurį galėtų atsiremti.

Prieš mus vaikas — jaunas žmogus, būsimas ateities gyvenimo kūrėjas. Jo ateitis mūsų rankose. Kai šeimoje įsiliepsnoja nesantaika, visada reikėtų pirmiausia prisiminti: šalia mūsų vaikai. Ir jei likimas lemia vienam kuriam auginti vaikus, juos turime išauginti tokius, kad jie didžiūntųsi savo motina, savo tėvu.

E. Vingrienė
Anykščių 2-osios vidurinės mokyklos direktoriaus pavaduotoja

Išvykoje ir namuose

Priešpaskutinioms LTSR „A“ grupės „Nemuno“ čempionato pirmojo rato rungtynėms „Anykštos“ komandos futbolininkai buvo išvykę žaisti į Joniškį, kur susitiko su vietos „Nemuno“ komanda. Nors ir svetimoje aikštėje žaidė anykštėnai, tačiau jie žiūrovams parodė gražų žaidimą, tiksliai perduodavo kamuolį vienas kitam, daug kartu iš tolimų smūgių apšaudė „Nemuno“ komandos vartus ir pelnė įvarčius.

Gerai žaidę šiame susitikime puolėjai A. Bugenis, kuris komandai pelnė 2 įvarčius, V. Leščius — 1 įvartį, A. Sila ir kiti dar tris kartus privertė Joniškio komandos vartininką kamuolį išimti iš tinklo. „Anykštos“ komandos vartininkui du kartus teko kamuolį pasiūsti į aikštės vidurį.

Susitikimas tarp Joniškio „Nemuno“ ir Anykščių „Anykštos“ komandų futbolininkų baigėsi rezultatu 6:2 anykštėnų naudai.

Paskutiniąsias pirmojo rato rungtynes „Anykštos“ futbolininkai savo aikštėje žaidė su Gargždų „Bangos“ vienuolike. Šis susitikimas pasižymėjo aštrumu. „Anykštos“ komanda pradėjo žaidimą staigiomis atakomis, daug kartų smūgiais kamuolį į bangiečių vartus iš įvairių pozicijų, tačiau pelnytį įvartį nepasisekė. 30-oje pirmojo kėlinio minutėje Gargždų ko-

mandos puolėjai „Anykštos“ baudos aikštėlėje sudarė pavojingą situaciją, o vartininkas Br. Urbonas padarė didelę klaidą, palikęs tuščius vartus. Gi mūsų puolėjų, gindamiesi nuo bangiečių smūgių, patys sau į vartus įsimušė kamuolį.

40-oje žaidimo minutėje svečių puolėjas baudos aikštėlėje sužaidė ranka. Rungtynių teisėjas skiria 11 metrų baudinį.

„Anykštos“ komandos puolėjas R. Bugenis tiksliai smūgiu realizavo šią progą ir rezultatai išvyko. Pirmasis kėlinys baigėsi lygiomis.

Po pertraukos kova vyko energingiau. Gargždų komanda daugiau pradėjo atakuoti anykštėnų vartus ir tik vartininko Br. Urbono dėka vartai buvo apsaugoti nuo įvartį.

25-oje antro kėlinio minutėje „Anykštos“ komandos staigi ataka buvo sėkminga ir lemiamą šiose rungtynėse, Prasiveržęs puolėjas R. Bugenis tiksliai pasiūstė kamuolį į varžovų vartus.

Daugiau iki rungtynių pabaigos nereikėjo pradėti žaidimą iš aikštės vidurio nei vienai, nei kitai komandai.

Rungtynės tarp „Anykštos“ ir Gargždų „Bangos“ futbolininkų baigėsi rezultatu 2:1 anykštėnų naudai.

A. Nemickas

SPORTAS

UŽSIENYJE

Bagdade pasirašytas kontraktas, pagal kurį Tarybų Sąjunga tiekia technologinius įrengimus antžeminėms kosminiu ryšių stotims. Tai įgalins Iraką įstoti į tarptautinę sistemą „Intersputnik“. Irako respublika taip pat galės palaikyti stabilius telefonų, telegrafo, fototelegrafo ryšius su sistemos „Intersputnik“ šalimis, keisis su jomis televizijos bei radijo programomis.

Nuo naujos valstybinės gamyklos Pratagarho mieste (Indijos Utar Pradešo valstija) surinkimo linijos nuvažiuavo pirmas 28 arklio jėgų galingumo traktorių. Įmonė šiemet pagamins dar

maždaug 500 tokių mašinų, o per penkmetį jos našumas bus padidintas iki 6 tūkstančių traktorių per metus.

SNO specialaus komiteto prieš apatėda paruoštas pranešimas rodo, kad Vakarų šalis piečia savo ryšius su rasistiniu PAR režimu. Kaip matyti iš jame pateiktų duomenų, šiuo metu 400 Amerikos ir 650 Vakarų Europos korporacijų turi filialus Pietų Afrikos respublikoje. Daugelis firmų taip pat veikia per tarpininkus.

(TASS-ELTA)

Redaktoriaus pavaduotojas K. KAIRIOKSTIS

Dėkojama

Nuoširdžiai dėkojame bendradarbiams, kaimynams, giminėms, visiems, kurie užjautė ir padėjo mums sunkią valandą, laidojant mylimą vyrą ir tėvelį Joną Mažvilą. Žmona ir vaikai

Reikalinga

Anykščių RVKS duonos kombinatui reikalingi gamybos darbuotojai, kūrikai.

Kreiptis į direktorių arba skambinti telefonu 5-15-80. Administracija

VYTAUTUI ZUBUI

Gilias liūdesio vandenį, mirus tėveliui, reikiame nuoširdžią užuojautą.

Diliai, Petrauskai, Katina, Sulskai, R. ir A. Bagdonai

VYTAUTUI ZUBUI

Mirus mylimam tėveliui, GENOVAITE VINKSNIENE užjautė „Už taiką“ kolūkio valdybą ir profsąjunginę organizaciją.

Molėtų rajono Alantos tarybinis ūkis-technikumas tęsia moksliečių priėmimą į zootechnikos ir augalų apsaugos specialybes.

Priimami baigę aštuonmetę ir vidurinę mokyklas. Telef. 5-81-36, 5-81-77.

Direktorius

VYTAUTUI ZUBUI

Tegu nuoširdūs užuojautos žodžiai paguodžia liūdesio valandą dėl brangaus tėvelio mirties. Žlatai, Adamoniai, Matuliuskai, Juodžiai, Baseckai

VYTAUTUI ZUBUI

Leiskite nors keliais užuojautos žodžiais palengvinti Jūsų skausmą, mirus mylimam tėveliui. Elmininkų bandymų stoties eksperimentinio ūkio valdotojai

ŽINIOS

APIE PIENO GAMYBĄ IR PRIMELŽIMĄ IS KARVES

1981 m. liepos 7—13 d. d.

Oklio pavadinimas	Bendra pieno gamyba proc. lyginant su 1980 m. tuo pačiu laikot.			Oklio pavadinimas	Bendra pieno gamyba proc. lyginant su 1980 m. tuo pačiu laikot.		
	per parą	+/-	lyginant su 1980 m. tuo pačiu laikot.		per parą	+/-	lyginant su 1980 m. tuo pačiu laikot.
„Vienybė“	116	11.1	+0.1	Sodininkystės t. ūkis	97	13.1	-0.8
„Už taiką“	113	11.9	+1.2	Elmininkų eksp. ūkis	96	10.3	-0.5
„Aušra“	110	10.7	+0.7	Surdegis	96	9.3	-0.3
Kurkliai	109	10.7	+0.8	„Pirmyn į komunizmą“	95	11.5	-0.5
M. Melnikaitės	108	11.5	+1.1	„Ateitis“	95	10.0	-0.4
Andrioniškis	108	10.4	+0.3	Levaniskis	94	12.7	-0.7
Cerniachovskio	107	11.7	+0.7	Svedasai	93	10.8	-0.5
K. Staro	107	11.5	+1.1	Jakšišio t. ūkis	93	9.8	-0.5
Raguvelės t. ūkis	107	10.0	+0.7	„Nevežis“	93	9.6	-0.7
„Gimtoji žemė“	105	12.4	-0.2	Ski monys	93	9.4	-0.5
„Lenino keliu“	104	13.0	—	„Puntukas“	92	10.2	-1.3
„Aukštakalnis“	104	11.0	+0.1	„Atžalynas“	91	9.3	-1.1
Staškūniškio t. ūkis	104	8.9	—	Naujasodžio t. ūkis	90	9.8	-0.4
„Anykščių šilėlis“	101	13.3	+0.2				
„Gintaras“	100	10.9	—	RAJONE:	100,2	11,0	—
Aknystų pag. ūkis	99	9.3	—	Anykščių rajono Valstybinės statistikos informacinė skaičiavimo stotis			
„Svyturys“	97	14.4	-1.0				

234930 Anykščiai. Sagalovo 29. Telefonai: redaktoriaus 5-14-74, red. pavaduotojo 5-18-46, skelbimų skyriaus ir ats. sekretoriaus 5-12-58, laišku į žemės ūkio skyrių 5-14-83

«Коллективные доброты» («Коллективный труд») — орган Анкишяйского районного комитета КП Литвы и Анкишяйского районного Совета народных депутатов (на литовском языке)



Rinko Panevėžio spaustuvės Anykščių skyrius, Pergalės 35. Spaudė Ukmergės spaustuvė, J. Janonio 31. Spausdinama rotacinė mašina. Indeksas 87262.

Išleina antradieniais, ketvirtadieniais ir šeštadieniais pusės „Pravdos“ formato. Tir. 11,267 Užsak. Nr. 1129